

TUMULI PREISTORICI CERCETAȚI ÎN ANUL 2024 ÎN LOCALITATEA PĂULEȘTI (JUD. PRAHOVA)

Alin FRÎNCULEASA^a, Octav NEGREA^a, Eduard GHINEA^a

^a Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, Ploiești, România; e-mails: alinfranculeasa@yahoo.com, octavnegrea@yahoo.com, e.ghinea1991@gmail.com

Keywords: Păulești, tumulus, graves, hair ring, chronology

Abstract: In 2024, three prehistoric burial mounds were excavated in Păulești, uncovering four inhumation graves: three adult males and one subadult. Only the subadult grave contained grave goods — two silver hair rings. Red ochre was present in two graves, either scattered over the bones or placed nearby. One mound revealed a pre-Yamnaya to Yamnaya sequence, while the other two each contained a Yamnaya grave. The Yamnaya graves date to the early 3rd millennium BC; the pre-Yamnaya grave is slightly earlier. This study outlines the research methodology, describes the key features of the burial complexes, and analyses funerary rituals, grave goods, absolute chronology, and burial dynamics in the surrounding area.

Cuvinte-cheie: Păulești, tumuli, morminte, inele de buclă, cronologie

Rezumat: În anul 2024, în localitatea Păulești au fost excavate trei morminte preistorice în care au fost descoperite patru morminte de înhumare, dintre care trei au aparținut unor adulți de sex masculin și unul de subadult, acesta din urmă fiind și singurul cu inventar funerar format din două podoabe de argint (inele de buclă). Ocră roșie a fost descoperită în două morminte, împrăștiată pe oase sau sub forma unor mici bulgări așezați în apropierea indivizilor înmormântați. Într-un tumul, a fost surprinsă succesiunea pre-Yamnaya – Yamnaya, în ceilalți doi au fost descoperite câte un mormânt Yamnaya. Mormintele Yamnaya datează din prima jumătate a mileniului al III-lea, cel pre-Yamnaya este ușor mai timpuriu. Descriem metoda de cercetare, principalele caracteristici ale complexelor arheologice descoperite, sunt analizate ritualul, tipologia și ocurența pieselor de inventar, cronologia absolută și dinamica înmormântărilor tumulare în zona apropiată acestor descoperiri.

INTRODUCERE

În primăvara anului 2024, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova a efectuat cercetări arheologice preventive care au vizat trei morminte preistorice¹ aflate pe o proprietate privată pe care urma să fie construit un parc fotovoltaic. Movelele se aflau în zona sudică a comunei Păulești (nr. cadastral 25889), la nord de DJ 101I (Ploiești – Buda) (Pl. 1/3). Identificate în urma cercetărilor de suprafață derulate în anii 2013 și 2016, movelele au primit abrevierile de Păulești T.22, Păulești T.23 și Păulești T.33 (Pl. 1/3–4).

Amplasate în *arealul Prahova* (SV județului), tumulii de la Păulești sunt situați în Câmpia Ploieștiului (segment al Câmpiei Române), într-o zonă bogată în astfel de obiective arheologice. Într-o încercare de reconstituire a peisajului tumular din zonă, prin corelarea cercetărilor de suprafață și a documentelor cartografice realizate de-a lungul timpului, am stabilit că în acest *areal* au existat cel puțin 350 de tumuli². Pe teritoriul comunei Păulești au fost identificați 36 de tumuli (Pl. 1/3), din care au fost cercetați 8 (Tabel 1), primii trei în anul 2011, următorii doi în 2016 și 2020, la care se adaugă cele trei obiective arheologice săpate în 2024 (Pl. 1/4). Una dintre movele (T.V) era afectată în zona centrală de o groapă de mari dimensiuni datând din prima jumătate a

secolului al XIX-lea, care probabil a distrus înmormântarea preistorică³. În ceilalți patru tumuli au fost descoperite morminte pre-Yamnaya (Fig. 1/1, 4), Yamnaia (Fig. 1/2), dar și unul turanic, cu depunere de ofrande de cal și obiecte de fier (Fig. 1/3)⁴.

CONTEXTUL ARHEOLOGIC

Având un perimetru de cca 100 de km, *arealul Prahova* este situat în nordul Câmpiei Române, în interfluviul Prahova–Teleajen, un spațiu care se configurează distinct, atât geografic, cât și în ce privește fenomenul funerar tumular preistoric de la nordul Dunării Inferioare⁵. Primii tumuli au fost cercetați în timpul celui de-al doilea război mondial în zona triajului gării din orașul Ploiești (1941–1943)⁶, următorii în anii 2004–2005 când au fost săpați T.I/Blejoi⁷ și T.I/Aricești⁸. Revigorarea economică a zonei aflate în apropierea municipiului Ploiești a oferit șansa excavării unui număr mare de astfel de obiective arheologice. O cercetare preventivă derulată constant de-a lungul unui

¹ În același sezon a mai fost cercetat un tumul în localitatea Buda, comuna Aricești Rahtivani (Frînculeasa et alii 2024).

² Frînculeasa et alii 2017a; Frînculeasa 2021.

³ Frînculeasa et alii 2022.

⁴ Frînculeasa et alii 2012; 2013; 2015a; 2018; 2020a; 2023b; 2025b.

⁵ Frînculeasa 2021.

⁶ Nestor 1943; 1944a; 1944b; Comșa 1989, p. 181; Frînculeasa et alii 2021, p. 84–87.

⁷ Paveleț 2007.

⁸ Frînculeasa 2007.